

Wolnicz-Pawłowska, Ewa

Skład Towarzystwa Naukowego Warszawskiego : (kadencja 2004-2007 oraz 2008-2010) : Wspomnienia pośmiertne : Mieczysław Künstler (1933-2007)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 70, 116-118

2007

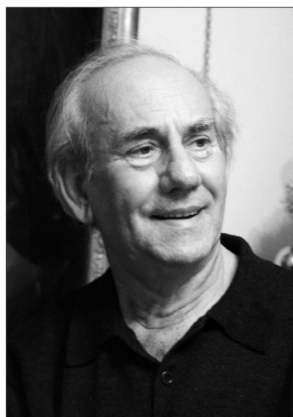
Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dzięki publikacjom Stanisław Kałużyński włożył duży wkład w popularyzację wiedzy o Mongolii. Za te dokonania został dwukrotnie odznaczony przez rząd Mongolii wysokimi odznaczeniami: w 1971 roku medalem 50. rocznicy MRL, a w 1995 orderem Gwiazdy Polarnej. W 2006 r. Narodowy Uniwersytet Mongolski przyznał profesorowi tytuł doktora *honoris causa* (wręczony na UW 20 IV 2006). Zmarł 6 stycznia 2007 r.

Agata Bareja-Starzyńska
(Zakład Turkologii i Ludów Azji Środkowej
Uniwersytetu Warszawskiego)

MIECZYŚLAW KÜNSTLER (1933–2007)

Prof. Mieczysław Küntler urodził się 26 marca 1933 r. w Słupcy jako syn Antoniego Stanisława i Janiny Heleny z Kickich¹. W czasie okupacji uczył się w domu a po wojnie uczęszczał do szkół średnich w Jeleniej Górze. Od 1951 roku studiował na Uniwersytecie Warszawskim sinologię pod kierunkiem prof. W. Jabłońskiego, J. Chmielewskiego i O. Wojtasiewicza. Specjalizował się w języku chińskim. Studia ukończył w 1956 r., pisząc pracę magisterską pod kierunkiem prof. J. Chmielewskiego *Morfologia czasownika we współczesnym*

języku chińskim. Jeszcze przed ukończeniem studiów został zatrudniony w Katedrze Sinologii UW. Pracował tam jako zastępca asystenta a jednocześnie był zatrudniony w Pracowni Słownika Chińskiego, kierowanej prof. W. Jabłońskiego. W latach 1956–57 przebywał jako stypendysta w Uniwersytecie Pekijskim, gdzie pracował pod kierunkiem prof. Wang Li, Kao Ming-k'ai i Lü Szu-sianga. Miał tam wówczas zajęcia także jako lektor. W latach 1957–58 był lektorem w Pekijskim Instytucie Języka Rosyjskiego prowadząc zajęcia z translatoryki polsko–chińskiej. Za tę pracę został odznaczony przez władze chińskie

---

¹ Życiorys wg dokumentu własnoręcznie napisanego przez autora (teczka członkowska w TNW).

Pamiątkowym Medalem Przyjaźni. Od 1958 roku wrócił na Katedrę Sinologii i do Pracowni Słownika Chińskiego. W 1960 roku jako stypendysta przebywał w Paryżu (École Practique des Hautes Études) pracując pod kierunkiem prof. P. Demiéville’a, A. Rygaloffa, J. Germeta, A. Martineta i innych sinologów francuskich.

Rozprawę doktorską pt. *Les formations adverbiales à quasi-suffixe en chinois archaïque et dans la langue de l’époque des Han* pisał pod kierunkiem prof. J. Chmielewskiego (recenzenci P. Demiéville, A. Rygaloff, O. Wojtasiewicz) uzyskując tytuł doktora nauk humanistycznych w 1962 roku. Praca ta ukazała się w 1967 roku w wydawnictwie PWN. W 1966 r. wyjechał na stypendium do Paryża rozpoczynając pracę nad rozprawą habilitacyjną. Tytuł doktora habilitowanego otrzymał w 1969 roku. Od 1978 roku pracował jako profesor nadzwyczajny na Uniwersytecie Warszawskim pełniąc funkcję kierownika Zakładu Dalekiego Wschodu w latach 1979–81 (później: Zakład Sinologii w Instytucie Orientalistycznym). Tytuł profesora zwyczajnego otrzymał w 1984 r. W latach 1984–85 przebywał jako zaproszony profesor na Uniwersytecie Pekinśkim.

Był członkiem wielu towarzystw naukowych polskich i zagranicznych (w których pełnił szereg ważnych funkcji): Polskiego Towarzystwa Orientalistycznego (od 1955 r.; m.in. sekretarz Zarządu Głównego i Prezes Oddziału Warszawskiego w latach 1973–76), Polskiego Towarzystwa Językoznawczego (od 1958 r.), Société de Linguistique de Paris (od 1960 r.), Komitetu Nauk Orientalistycznych PAN (od 1972 r.; członek Prezydium a od 1993 r. przewodniczący Komitetu), European Association of Chinese Studies (od 1991 r.), Światowego Stowarzyszenia Studiów Sinologicznych (od 1987 r.; przewodniczący od 1997 r.).

Prowadził badania nad najstarszymi fazami rozwoju języka chińskiego oraz stanem współczesnych języków chińskich w zakresie fonetyki, słowotwórstwa, leksyki a także lokalnych odmian języka ogólnonarodowego (głównie pekiński i tajwański). Interesowała go również historia kultury i sztuki chińskiej – dał nowe ujęcie w takich pracach jak *Pismo chińskie* 1970, *Mitologia chińska* 1981, 1985, *Sztuka Chin* 1992, *Dzieje kultury chińskiej* 1994. Jest autorem około 200 prac pisanych po polsku, francusku, angielsku, niemiecku, rosyjsku i chińsku i dwudziestu książek, prócz wyżej wymienionych np. *Pierwsze wieki cesarstwa chińskiego* 1972, *Sprawa Konfucjusza* 1983. Był autorem licznych przekładów z języka chińskiego, zarówno prac naukowych (np.

Kao Ming-k'ai *Problem normalizacji wyrazów pochodzenia obcego we współczesnym języku chińskim* 1960) jak i prozy artystycznej (np. Pa Cin *Pies* 1957, Sza Ting *Nowele* 1963, *Dialogi konfucjańskie* – współautor – 1956, *Aforyzmy chińskie* 1957). Tłumaczył również z innych języków. Przełożył np. J. Gerneta *Chiny starożytne* 1966, M. Graneta *Cywilizacja chińska* 1973, M. Prodana *Sztuka chińska* 1975.

Przez wiele lat współpracował z redakcją encyklopedyczną PWN, jako autor wielu haseł, miał także wkład w opracowanie encyklopedii katolickiej.

Jego zainteresowania skupiały się na językoznawstwie, historii kultury i historii sztuki. Za swą działalność naukową, dydaktyczną i popularyzatorską otrzymał nagrody i odznaczenia: Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego w roku 1968 i 1993, Złoty Krzyż Zasługi w 1976 r., Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski w 1979 r.

Profesor Mieczysław Künstler był członkiem zwyczajnym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego od 1983 roku, a w kadencji 2004–2007 – przewodniczącym Wydziału I.

W naszej pamięci pozostanie nie tylko jako wybitny uczony o światowej sławie, ale także jako niezwykle erudyta, ciepły człowiek i dobry kolega. Pełen humoru, o nieco kpiącym spojrzeniu był Profesor kopalnią przezabawnych anegdot. Podjął się kierowania Wydziałem I i włożył w jego pracę dużo zapału i innowacji. Niestety choroba w ostatnich latach zmusiła Go do wyłączenia się z tej działalności, choć zainteresowanie sprawami TNW przejawiał do końca życia.

W czasie przypadkowego spotkania kilka lat temu powiedział mi: „Wie Pani, jestem szczęśliwym człowiekiem”. Tą akceptacją życia i wszystkiego, co ono przynosi, zyskiwał sobie sympatię i przyjaźń ludzi różnych pokoleń.

Ewa Wolnicz-Pawłowska

JERZY MICHALSKI (1924–2007)

26 lutego 2007 r. umarł jeden z najwybitniejszych polskich badaczy dziejów nowożytnych. Profesor Jerzy Michalski urodził się 9 kwietnia 1924 r. w Warszawie, był uczniem gimnazjum im. Górskiego i po zdanym tajnym egzaminie maturalnym w 1941 r. rozpoczął studia historyczne na działającym w konspiracji Uniwersytecie Warszawskim,